

N Bestelbon voertuigen A
MH/ND/AS
798-2018

Brussel, 10 oktober 2018

ADVIES

over

**EEN ONTWERP VAN KONINKLIJK BESLUIT BETREFFENDE DE BESTELBON
VOOR AUTOVOERTUIGEN**

Op 30 augustus 2018 heeft de Hoge Raad voor de Zelfstandigen en de KMO van de heer Kris Peeters, Vice-eersteminister en Minister van Werk, Economie en Consumenten, een adviesvraag ontvangen over een ontwerp van koninklijk besluit betreffende de bestelbon voor autovoertuigen.

Na elektronische raadpleging van de betrokken beroepsorganisaties van sectorcommissie nr. 8 – Transport en voertuigen en van de interprofessionele organisaties, heeft de algemene vergadering van de Hoge Raad op 10 oktober 2018 onderstaand advies uitgebracht.

CONTEXT

Het ontwerp van koninklijk besluit beoogt de modernisering van het koninklijk besluit van 9 juli 2000 betreffende de vermelding van de essentiële gegevens en de algemene verkoopvoorwaarden op de bestelbon voor nieuwe autovoertuigen. Het betreft de aanpassing van het koninklijk besluit aan de evoluties van het consumentenrecht. Dit ontwerp van koninklijk besluit wil ook de kwaliteit verbeteren van de informatie die door de professionele verkoper aan de consument wordt verstrekt.

Bovendien werd er beslist het toepassingsgebied van deze nieuwe bepalingen uit te breiden tot tweedehandsvoertuigen. De verplichting een bestelbon op te stellen bij de verkoop van een tweedehandsvoertuig is niet nieuw en vloeit voort uit twee teksten:

- Artikel VI.88 van het Wetboek van economisch recht: *“Bij verkoop is elke onderneming verplicht een bestelbon af te geven wanneer de levering van het goed of de verlening van de dienst, of een deel daarvan, uitgesteld wordt en er door de consument een voorschot wordt betaald”*.
- Artikel 4 van de wet van 11 juni 2004 tot betrugeling van bedrog met de kilometerstand van voertuigen: *“Bij de verkoop van een reeds ingeschreven voertuig door een vakman aan een particulier of aan een andere vakman, maakt de vakman-verkoper een document op waarbij de verkoop wordt vastgesteld”*.

Het ontwerp van koninklijk besluit voert dus geen nieuwe verplichting in maar preciseert de inhoud van het document dat moet worden opgesteld bij de verkoop door een vakman aan een consument.

Meer in het algemeen vormen de bepalingen van het koninklijk besluit een synthese van de verplichtingen die worden vastgesteld door verschillende bepalingen van Boek VI van het Wetboek van economisch recht (niet-nakomen van de uiterste leveringsdatum, terugbetalingstermijn, ...) en van Boek III, Titel VI van het Burgerlijk Wetboek (garantie).

STANDPUNTEN

De Hoge Raad erkent de noodzaak om het koninklijk besluit aan te passen aan de evoluties van het consumentenrecht. Hij wenst echter de volgende wijzigingen aan te brengen aan de tekst.

A. Voorschot

Artikel 3, §2 van het ontwerp van koninklijk besluit beperkt het voorschot dat door de vakman mag worden ontvangen tot 15% van de prijs. In overeenstemming met artikel 4, §4.1 van het koninklijk besluit van 9 juli 2000 is het voorschot beperkt tot 15% van de verkoopprijs van een nieuw voertuig. Geen enkele wettelijke bepaling legt echter een dergelijke beperking op wanneer de storting giraal gebeurt in het geval van de verkoop van een tweedehandsvoertuig.

De Hoge Raad meent dat de partijen de vrijheid moeten behouden het bedrag van het gestorte voorschot te bepalen. Alleen een contante betaling wordt, onafhankelijk van het totaalbedrag van de transactie, beperkt tot 3.000 euro door de wet van 18 september 2017 tot voorkoming van het witwassen van geld en de financiering van terrorisme en tot beperking van het gebruik van contanten. In de handel in tweedehandsvoertuigen is het gebruikelijk dat de consumenten de voorschotten contant betalen. Een bedrag van 3.000 euro mag momenteel worden gestort als voorschot voor een prijs van 10.000 euro. Het invoeren van een beperking op dit gebied zou een ernstige belemmering vormen op deze markt. De Hoge Raad vraagt dus ter wille van de samenhang en de eenvormigheid dat deze beperking zou worden opgeheven, zowel voor de tweedehands- als voor de nieuwe voertuigen.

B. Definitie van het tweedehandsvoertuig

Artikel 4 van het ontwerp van koninklijk besluit voert de verplichting in om aan de bestelbon of het verkoopdocument dat slaat op een tweedehands autovoertuig een document toe te voegen overeenkomstig de bijlage. Het ontwerp van koninklijk besluit definieert echter niet wat een tweedehands autovoertuig is. Nog steeds met het oog op de samenhang stelt de Hoge Raad voor zich te inspireren op de wet van 11 juni 2004 tot beteugeling van bedrog met de kilometerstand van voertuigen om de formulering van dit artikel te wijzigen als volgt: *“Aan de bestelbon of het verkoopdocument die slaat op een tweedehands autovoertuig, gedefinieerd als een voertuig dat reeds werd ingeschreven, wordt een document toegevoegd overeenkomstig de bijlage aan dit besluit. Dit document bevat een beschrijvende staat van het voertuig, zijn onderdelen en componenten”*.

C. Licht afwijkend model

De vijfde paragraaf van de huidige versie van artikel 4 van het koninklijk besluit van 9 juli 2000 is opgesteld als volgt: *“De verkoper behoudt zich het recht voor een model te leveren dat in sommige details licht afwijkt van het bestelde model, tenzij uit de rubriek “specifieke kenmerken” op de voorzijde van de bestelbon zou blijken dat deze een voor de koper essentieel kenmerk van de overeenkomst vormen”*. Deze bepaling laat toe rekening te houden met de kleine aanpassingen die tijdens de productiecycclus door de fabrikanten aan de modellen worden aangebracht en die de verkoper geenszins kon voorzien bij het invullen van de bestelbon, gezien de soms lange leveringstermijnen in de sector.

Naar aanleiding van de wijzigingen die worden aangebracht door het huidige ontwerp van koninklijk besluit, verdwijnt deze bepaling uit het besluit. Gezien haar belang vraagt de Hoge Raad dat zij ook zou worden hernomen in de nieuwe tekst. De gemiddelde leveringstermijnen van nieuwe autovoertuigen hebben de laatste tijd immers de neiging langer te worden, met name omwille van de keuze die bepaalde fabrikanten maken om hun voorraad te beperken, omwille van het succes van bepaalde modellen of ten gevolge van de invoering van nieuwe normen¹. In het licht van de bepalingen inzake garantie van de wet van 1 september 2004 betreffende de bescherming van de consumenten bij verkoop van consumptiegoederen, vormt deze bepaling bovendien geen probleem, aangezien artikel 1649ter, § 3 van het Burgerlijk Wetboek het volgende bepaalt: *“gebrek aan overeenstemming wordt geacht niet te bestaan als, op het tijdstip van het sluiten van de overeenkomst, de consument het gebrek kende of redelijkerwijs daarvan op de hoogte moest zijn”*.

¹ Sinds 1 september 2018 moeten nieuwe autovoertuigen beantwoorden aan de WLTP-normen.

D. Beschrijving van het tweedehandsvoertuig

Om de “beschrijving van het tweedehandsvoertuig dat door de onderneming wordt verkocht” die bij het ontwerp van koninklijk besluit gevoegd is, aan te passen aan de technologische evoluties van de voertuigen, wordt er gesuggereerd de volgende wijzigingen aan te brengen.

Punt B: Onderdelen

Deze opsomming moet worden vervolledigd met:

- De distributieriem (verschillend van een eenvoudige aandrijfriem van accessoires);
- De waterpomp (draagt bij tot de koeling: indien men de radiator controleert, moet de pomp worden gecontroleerd).

B. Onderdelen				
	8.	Motor		
	9.	Versnellingsbak		
	10.	Koppeling		
	11.	Differentieel		
	12.	Cardanhoezen		
	13.	Uitlaat		
	14.	Carburatie - injectie Diesel injectie + Verstuivers		
	15.	Batterij		
	16.	Radiator		
	17.	Alternator		
	18.	Startmotor		
	19.	Aandrijfriem van accessoires		
		Distributieriem		
		Waterpomp		

Punt C: Wielen en banden

Deze opsomming moet worden aangevuld met de bandenherstelkit.

C Wielen en banden				
	20.	Staat van de banden		
	21.	Reservewiel		
	22.	Krik		
		Bandenherstelkit		

Punt E: Uitrustingen

Indien men de audio-installatie controleert, is het nuttig aan te duiden of het voertuig uitgerust is met een Bluetooth-verbinding.

E.	Uitrustingen			
	37.	Ruitenwissers vooraan		
	38.	Ruitensproeiers vooraan		
	39.	Ruitenwisser achteraan		
	40.	Ruitensproeier achteraan		
	41.	Buitenspiegels		
	42.	Binnenspiegel		
	43.	Zetels		
	44.	Gordels		
	45.	Stuurwiel		
	46.	Brandblusser		
	47.	Verbanddoos		
	48.	Airconditioning		
	49.	Audio-installatie		
	50.	Navigatie-installatie		
	51.	Elektrische ruiten		
	52.	Centrale vergrendeling		
	53.	Open dak		
	54.	Reservewielhouder en reservewiel		
	55.	Aanhangwagenkoppeling		
	56.	Gevarendriehoek		
	57.	Alarmsysteem		
		Bluetooth-verbinding		

Punt G: Remmen - Stuurinrichting

Deze opsomming moet worden aangevuld met:

- ABS - verplicht voor Europese voertuigen sinds 2004;
- ESP - verplicht voor nieuwe Europese voertuigen sinds 2014²;
- Start-stopsysteem

G.	Remmen - Stuurinrichting			
	68.	Bedrijfsrem		
	69.	Handrem		
	70.	Remvloeistofreservoir		
	71.	Hoofdremcilinder		
	72.	Rembekrachtiging		
	73.	Stuurbekrachtiging		
	74.	Staat van rem- en stuurleidingen		
	75.	Vloeistofreservoir stuurbekrachtiging		

² Het ESP (*Electronic Stability Program*) is sinds 1 november 2014 verplicht voor alle nieuwe voertuigen, op grond van Verordening (EG) nr. 661/2009 van het Europees Parlement en de Raad van 13 juli 2009 betreffende typegoedkeuringsvoorschriften voor de algemene veiligheid van motorvoertuigen, aanhangwagens daarvan en daarvoor bestemde systemen, onderdelen en technische eenheden.

	76.	Remblokken			
	77.	Schijfremmen			
	78.	Remzadels			
	79.	Remkrachtverdelers			
	80.	Handremkabel			
	81.	Stuurhuis			
	82.	Reactiestangen stuurinrichting			
	83.	Kogelgewrichten stuurinrichting			
		ABS			
		ESP			
		Start-stopsysteem			

BESLUIT

De Hoge Raad vraagt elke beperking van het voorschot dat kan worden ontvangen door de professionele verkoper van voertuigen af te schaffen, om geen nadeel te berokkenen aan de tweedehandsmarkt en uniforme regels toe te passen voor de verkoop van voertuigen, zowel nieuwe als tweedehandse, door vaklieden. Vervolgens moeten de definitie en de beschrijving van tweedehandsvoertuigen worden gepreciseerd. Ten slotte moet de bepaling van het koninklijk besluit van 9 juli 2000 die aan de verkoper de mogelijkheid laat een model te leveren dat in sommige details licht afwijkt van het bestelde model behouden blijven.

Op voorwaarde dat er rekening gehouden wordt met zijn opmerkingen, brengt de Hoge Raad een gunstig advies uit over het ontwerp van koninklijk besluit.